

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

Priscianus

[Venedig], 15. Dez. 1481

Prisciani interpretatio ex dionysio

[urn:nbn:de:bsz:31-324175](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-324175)

ATVRE GENITOR: QVAE MVNDVM

continet omnem

N Annue rex caeli, positum telluris & undae
In quas imperium: mortalibus ipse dedisti
Materiae tantae me promere carmine digno
Incipiens terrae tractus pontiq; meatus
Et fluuios canere atq; urbes populosq; per orbem

Discretos: late refluxum memorare parabo

Oceanum: tellus quo cingitur aequore tota.

Insula ceu sese diffundens littore uasto

Non tamen assiduo, teres undiq; margine circum

Clauditur haec bifido: sed brachia littore pandens

Arctatur rapidos cursus ad solis utrinq;

Assimilis fundae sed quis corpore toto

Vna sit haec homines tris dicunt esse diremptras.

Et primam lybien, post europen: asiamq;

Sed lybiam europae discernit finibus amplis

Linea: quam obliquant gades atq; hostia nili.

Qua boreae excurrit mephitis terra sub axes

Atq; locum nouit spartano famo canopo

Sed terras aquilo qua frigore damnat iniquo

Europen asiae tanais disiungit ab oris

Sauromatas linquens: icythiam qui gurgite uasto

Præstringit: præcepitq; ruit meotida poscens

At medius finis iam iam decliuus ad austrum est

Quas helleponti fauces dixere priores

Sed magis australis sunt terminus hostia nili

Per mare sic fluuiosq; patens discernitur orbis.

Ast alii terris malunt discernere terras

Finibus est asiae latus arctum lingua supernis

Caspia quam mediam faciunt: atq; aequore ponti

Euxini locus hic discrimen dicitur esse

Europae atq; asiae disiungens ruribus arua.

Ast alius finis longissimus exit in austros

Qui secat aegypti terras: aequorq; sabaeum.

Separat hic lybien asiae confinia rupens.
 Talia mortales perhibent discrimina terra.
 Circuit oceani gurges tamen undiq; uastus:
 Qui quis unus sit plurima nomina sumit
 Finibus hesperii atlanticus ille uocatur
 At borea qua gens ferens arimaspa sub armis
 Dicitur ille piger necnon saturnius idem
 Moriuus est aliis: minimo quod lumine solis
 Perfruitur: tarde radios nam suscipit ortus
 Nubibus & crassis premitur: nimbisq; grauatur.
 Vnde tamen primo conscendit lumine titan
 Eoumq; uocant. atq; indum nomine pontum.
 Sed qua deuexus calidum posus excipit austrum
 Aeth opumque simul pelagus rubrumq; uocatur
 Qua deserta patet tellus ardore perusta.
 Circuit oceanus sic totum maximus orbem
 Nominibus uariis celebratus: & aequore tanto
 Hinc atq; inde sinus penetrabilis efficit ille
 Exiguos multos dirimens mare quattuor amplos
 Periecat hesperiam primus qui porgitur undis:
 Pamphylumq; latus libyae pertendit ab oris
 Hic minor est reliquis. maior quem caspia tellus.
 Suscipit intrantem uastis aquilonis ab undis
 Nomine saturni quod tethys possidet aequor
 Caspius iste sinus simul hyrcanusq; uocatur.
 At duo qui ueniunt australis ab aequore pontis:
 Hic supra currens mare persicus efficit altum
 Eregione situs: qua caspia uoluitur unda.
 Fluctuat ast alter panchea quia littora pulsat
 Euxini contra pelagus protentus in austros
 Hosce sinus perhibens: quos tethyos efficit unda
 Maiores nam sunt alii: multiq; minores.

Nunc maris hesperii lustrabo carmine rectus
 Flexibus in uariis quo frangitur aequore pontus
 Astringens pelago terras circumfluus illis
 Montibus & radens: suppositas urbibus oras.

Ad sis o numen studiorum præful & artis
Ordine principium capiens atlantis ab unda
Herculeo celebrant quam mete munere gades.
Cæliseraq; tenet stans atlas monte colūnas
Est primus uastis qui pontus hibericus undis
Diuidit europen libya communis utriq;
Hinc atq; hinc statua sunt: ambæ littora cernunt
Hæc libyes hæc europes aduersa tuendo.
Gallicus hunc gurges: qui celtica littora pulsat
Excipit: hunc lequitur ligurum cognomine dictus
Quado mini rerum terris creuere latinis.
Ad petram leucen aquilo nis ab axe reductus
Quæ freta sicaniæ concludit littore curuo
Insula sed cyrnos propriis pulsatur ab undis:
Intra sardonium pelagus celtumq; refulis.
Inde salis tumidus tyrrheni uoluitur æstus
Ad partes uergens australes. excipit istum
Sicaniæ gurges solis deflexus ad ortus:
Qui procul effusus pachynis tenditur oris
Ad creten summam: quæ prominet æquore rupem:
Qua gortyna potens medius qua phæstos in aruis
Arietis hanc rupem simulantem uertice frontem
Pro merito graeciu dixere metopon:
Hoc mare gargani concludit i pygis ora:
Illinc incipiens extenditur adria uastus:
Ad boream penetrans pelago solemq; cadentem
Iouius pariter sinus hic perhibetur ab orbe.
Diuidit & geminas diuersis partibus oras:
Quas tamen extremas coniungit terminus unus
Ad dextram partem protenditur illyris alma:
Post hanc dalmatiæ populorum martia tellus
Ad leuam auloniæ porrectus continet isthmus
Quem tria circundant maria undiq; littore curuo
Tyrrenum siculum necnon simul adria uastus
Finibus at propriis exceptant singula uentos
Tyrrenum zephyro: siculum sed tunditur austro.
Adria succurrens eoo frangitur euro.

Ast post sicaniam tractu diffunditur alto
Ad iytim pelagus libycis quæ cingitur oris:
Maiorem postquam minor excipit: aquota longe
Atq; linu gemino resonantia littora pulsant
Finibus a siculis cretæum tenditur æquor:
Ad solis ueniens ortus salmonida poscens
Dicitur eous qui cretæ terminus esse:
Post hanc est geminum mare uastum fluctibus atris
Fluctibus hismarici boreæ quod tunditur atris
Quod ruit aduersus celsæ de partibus arcti
Quod prius est pharium perhibent: hoc littora tangit
Pracipitis casu montis: post unda secunda
Sidonium est pelagus: penetrat qua gurgite pontus
Ilicus arctoas ad partes æquore uergens.
Non longe rectus: cilicum nam frangitur oris.
Hinc zephyros poscens ueluti draco flectitur undis
Quod iuga montiuagus uastat: siluasque fatigat:
Partibus extremis pamphylia clauditur isto:
Atque chelidonia rupes cinguntur eodem
At procul hunc zephyrus finit patareide summa.
Post hæc arctoas ad partes aspice rursus
Aegeum superat qui fluctibus æquora cuncta:
Dispersas uasto qui gurgite cycladas ambit
Terminat hunc imbros pariter tenedosq; coercens.
Angusta trahitur quæ fauce propontidis unda
Asia: quam supra populis distenditur amplis
Ad notiam partem: qua latus ducitur isthmos.
Threcius sequitur post bosporus hostia ponti:
Hoc nullum perhibent terras angustius orbis
Esse fretum dirimens. hic sunt symplegades arctæ.
Panditur hic ponti pelagus titanis ad ortus
Quod petit obliquo boream solemq; meatu
Hinc atq; hinc medio percurrunt æquore colles:
Vnus qui ueniens asia: de parte carambis
Dicitur australi: sed contra sinibus alter
Prominet europæ hunc criu dixere metopon.
Ergo conueniunt aduersi gurgite tanto

Distantes quantum ternis transire diebus
Eualeat nauis: bismarem sic aequore pontum
Aspicias similem cornu quod hecitur arcus
Neruo curuati distento dextera neruū
Assimulat: recto trahitur nam linea ductu
Extra quam boream quo scandit sola carambis
Sed formam cornu geminatis flexibus edit
Littus: quod pontum cingit sub parte sinistra
In quam moctis penetrans aquilonis ad axes
Quam scythia gentes circumdant undiq; ripis
Et matrem ponti perhibent moctidis undam.
Scilicet hic ponti uis exit gurgite multo
Cimmerium torrens per bosporon: hic ubi taurum
Cimmerii gelidis habitant sub sinibus unum
Hac maris est species splendens hac forma profundi.

Hunc tibi telluris regiones carmine pandam.
Vt cernas animo non uisas lumine terras
Atq; docens alios laudetis pectore docto.
Incipiens libyæ tenuisq; a cethyos undis
Oceanus tyrias qui pulsat gurgite gadis
Tenditur ad notias partes & solis ad ortus:
Et messis formam reddit mensuris arcis
Quam tradunt terræ non æqua margine cinctam
Terminat hæc fines rubri prope littora ponti
Latos athiopum populos: quos possidet alter
Quem calidis iuxta terris pascuntur erembi
Hos pelli similes pardi dixeret priores
Nanq; solum squallens urbes distinguit opacas.
Hac sitis hac humor latos uariatur in agros
Sed summam libyen habitant ad cethyos undas
Alcidæ qua sunt statuæ maurusia plebes.
Post hos immensæ nomadum de semine gentes
Atq; masalyii necnon masylia proles:
Saltibus hos duris asper siluisq; uagantes
Victis alit saua quæ sitis cæde ferarum.
Scilicet ignaros terras proscindere aratris

Agricolafq; boues plaustris domitare sonoris :
Nanq; erant nemorum per dumos more ferarum.
Quos prope tenduntur fines carthaginis altae
Perpetuas tyriis celebrat quæ condita laudes
Qua regnans foelix dido per faecula uiuit:
Atq; pudicitiam non perdit carmine ficto
Hanc minor insequitur fyrtis maiorq; secunda
Qua tumor imenlus tyrrheni pellicur aëtus :
Accerluq; furit ficcisq; receptus arenis
Ast inter fyrtis urbs est quam nomine dicunt
Esse neapolin: hanc supra iustissima fertur
Hospiciis gaudens gens degere lotophagorum
Hos licet ad fines desertas cernere terras
Extinctis populus nasamonum marte latino.
Asbysta post hos terrarum rura tenentes
In medio summis libycis & gentibus hâmon.
Nec non cyrene clarorum mater equorum
Vibis amyclææ propter quam condidit olim:
Marmaridæ: post hos ægyptia flumina uertunt
Getulicq; supersunt uiciniq; nigrentes :
Continuo post hos sequitur phaurusia tellus:
Hanc habitant iuxta garamantes debrite clar
Quæ superat cunctas urbs miro munere fontis:
Frigord qui noctis feruet calefactus & umbris
At solis friget radius glacialis & igni
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Aethiopes: libyes ubi finit littore cerne
Oceanum nimio quæ pulsat sole calentem .
Nec longe feruent blemiorum collibus agri
Hinc fluii pinguis descendunt flumina nili
Partibus a libycis: qui currens solis ad ortus
Siris ab æthiopum populis cognomine fertur:
Versum cultores nilum dixere lycnes :
Hinc currens nilus ad partes flumine pingui
Fertilis ægypti terras fecundat opimas:
Septeno ferit pellæum gurgite pontum:
Non alius tantum fluuioꝝ ditat arenas:

Aq; trahens limum complectitur ubere campos:
Hic latis libyen alia determinat oris:
Hac ortus cernit: uidet austros illa calentes.
Hunc habitant iuxta sapientum corda uirorum
Dispoluere uias qui uitae mente potenti:
Et primi dederant sulcos & semina terris:
Obliquos solis tractantes pectora curfus:
Horum telluris lines nunc carmine dicam
Et formam celebrat quam gloria magna per orbem:
Hac igitur latis distula patescit in aruis
Fertilis & superans alias pinguedine gleba:
Marginibus laterum formatur at undiq; ternis
Lata quidem boreae sub littore tenditur oris:
Ast orus angusta petit: summamq; syenem:
Quam celi media montes utrinq; coercent:
Irrigui per quam descendunt flumina nili
Hanc habitant homines multi pariterq; opulenti
Qui ueteris claraq; colunt sub moenia thebes
Quam perhibent centum portas habuisse priores
Filius aurorae memnon qua regna tenebat.
Hic sunt & septem mediis in sinibus urbes:
Quas celebrat totum discurrens fama per orbem:
Et quicunq; maris uiuunt prope littora uasta.
Qua lacus est ingens liquidae serbonidis undae:
Ad cuius zephyrum mactum sunt moenia regis.
Et pharos in idothees scopuli pallenidis alti.
Post ubi sub casio pellusi uergit ad ortus.
Nauigiis populus duris quam possidet aptus
Non tamen est lybies ponendus sinibus iste:
Scilicet aeas nili qui continet oras:
Nili quem circum floret mirabilis arbor:
Extinguit quae sitim pomo: cui nomen ad ipsos.
Hac facies libyes: hic claudit terminus illam:
Sunt tamen hic aliae gentes: quae littore summo
Tethyos aut mediis habitant telluris in aruis
Et gratas circum ripas tritonidis undae:
Hic lapis heliotropius: qui nomine uero

Dicitur: conuertit radios nam solis in undas
Si quis eum fusa labris inmergat aenis
Sanguineiq; rubens resplendet luce coloris
Purior at soli renitet nudatus ab undis :

Si placet europes quoq; me nunc dicere formam
Haud taceam. similis libyæ est sed uergit ad arctos
Finibus & pariter distentis pergit ad ortus

Linea nanq; asiæ similis disiungit utranq; .

Hæc notias spectat: partes aquilonis at illa :

Ast ambas unam si terras esse putemus

Assimulent conum laterum compagibus æquis :

Cuius ad occasus est summum: lata sub ortu .

Sic europa tibi facili dignoscitur arte.

Ad cuius summum prope metas herculis alti

Magnanimæ gentes dederat quis nomen hiberus

Ad spacium multum terrarum rura colentes

Oceanum boreo contingunt frigore durum

Scrutaturq; decus pulchrum sapientibus auri.

Quos tamen haud maculat præsens: nec deicit absens.

Qua sunt germani bellâces : atq; britanni

Saltibus hercynis germania subiacer atrox.

Hæc tergo similis taurino dicitur esse.

Epascit uolucres mirum fulgentibus alis :

Quis ducibus noctu cernuntur flexa uiarum.

Pyrrhenes sequitur mons : post hûc est celtica tellus

Eridani fontis contingens rauca fluenta .

Hic phaethonta suum caræ luxere sorores

Hic electra legunt alnis stillantia celtæ.

Sucina quæ memorant mellis uini ue colore.

Quæ paleas rapiunt tractu: frondesq; caducas :

Post hos tyrheni: quos iuxta solis ab ortu

Incipiunt alpes: quibus exit gurgite uasto

Oceani rumpens glacialis littora rhenus.

Hunc prope confurgit fons istri flumine longo

Qui poscens ortus : euxini peruenit in undas

Irriguam peucen amplexus gurgite quino

Cuius in arctoas est partes barbara tellus
Innumeras gentes gremio complexa reducto:
Cui finem faciunt maotidis hostia uasta.
Hinc sunt germaniq; truces: & sarmata bellax
Atq; getæ: nec non balternæ semina gentis.
Dacorumq; manus & maria pectora alani:
Atq; dromon tauri retinentes iortis achilli.
Angustum & longum maotidis hostia iuxta.
Hos equites supra celeres iunduntur agauri:
Atq; melanchanum populus metuendus in arcu
Post hippemologi sunt. hippopodseq; potentes:
Atq; gelonus cum neuris. pictiq; agathyrsi:
Hic ubi descendit porrecta borysthenis unda
Euxinumq; subit criu prope tracta metopon
E regione iacet locus hic tymplegados arctæ
Hic sunt aldesti quoq; panticapiq; fluenta
Diuidui currunt ripis montibus ambo
Immiscet qua se ponti glacialibus undis.
Nascitur electrum præstans luce nitenti
Mense solet primo qualis splendescere luna
Hos adamanta legunt iuxta fortes agathyrsi.
Tot dirimit gentes aquilonis partibus istæ.
Huius ad australes terras getæq; feroces
Noriciiq; colunt bellaces pannoniq;
Et mysithracum boreis in finibus orti.
In quorum terris quas ponti perfluit unda
Ignipotens oleo comixto gignitur herba
Medica cui nomen cuius compescere flammæ
Si quis aqua capiat. plus ignem pascit in illa.
Pulueris hunc iactus potis est extinguere solus.
Thracæ arant post hos latissima rura tenentes
Quæ torrens stringit finitq; propontidis undæ:
Atq; helleponti fauces ægæus: & altus
Nascitur hic scopulus pallene gemma refulgens
Asterium perhibent: stellis certare putatur:
Et flammæ similis splendenti lumine lychnis:
Hic ripas istri porrectas undiq; stringunt.

Vropæ reliquas nūc partus aspice ternas
Phœbeos uergens: quibus eminent illa sub ortus:
Prima est hispanū: quæ frangit littora pontū
Altera tyrrhenum quæ pulsat molibus æquor
Tertia quæ graios circūflua gurgite pascit.
Sed tamen oceanum contingit hiberica tellus.
Occidū calpæ: qua sūmam sustinet unam
Herculis e statuis: quam supra diues & alta
Tartessus templiq; sedent qui collibus tmis
Pyrhenes: cœlum qui tangit uertice sūmo.
Ast ambas intra tellus iacet ausonidarum
Limite quam recto mediam fecat apēnius
Qui mons incipiens boreis ex alpibus altus
In freta sicaniæ porrectas terminat oras:
Hunc urbes circū populi gentesq; frequentant
Quos breuiter retegā nostro tibi carmine cunctos.
Tyrreni primum fortes: iuxtaq; pelasgi
Cyllentes quondam propria qui sede relicta
Tyrrenis socias petierunt nauibus arces.
Hos prope sunt omni superantes laude latini:
Quorum per terram d'icurrit in aquore thybris
Regius irriguo dirimit qui gurgite romam
Romam quæ genatrix regnum dominatur in orbem:
Post hos pingue solum sequitur campania diues
Hic tibi parthenopes domus est castissima frugum
Fertilis: hanc pontus propriis exceperat undis
Ad noton est longe supra sirenida rupem
Dicentis silari gurges spectabile flumen:
Hunc habitant prope lucani brutiq; coloni
Ad leucapetram longissima rura tenentes.
Hinc est ad boream zephyri quæ sūma uocatur:
Sub qua sunt locri celeres. qui tempore prisco
Istuc reginam propriam uenere secuti
Ausoniamq; tenent: qua currit flumen halecis.
Mœnia cernuntur metaponti: deinde croronq;
Quam pulcher gratam præterfluit asarus urbem.
Vlterius pergens hinc templa lacinia cernens:

Post hæc est sybaris: perit quæ numinis ira
Præponens hominum tumulos cælestibus aris .
Postere qui præcis ausi certamina soli
Samnitis mediõ complectitur itala tellus
In gremio. marisq; simul: tunc deinde tarentum
Tangitur æquoribus: quod munuere lacones .
Continuo calabræ telluris rura sequuntur
Vsq; hyrii sumam. sed tendit iapygis ora :
Qua salis adaiaci trahitur uastissimus æstus :
Atq; sinum penetrans aquileium colligit undas .
Alta tegestron postrema in cœnia terræ
Qua sinus ionius finitur gurgite lasso .
Hi sunt ausoniae populi gentesq; potentes .
Flexilis hinc pontus conuertens uergit ad ortus
Atq; liburnorū terras hyllisq; feroces
Bulimeon pariter præstingens littora currit:
Et uenit illyrias late porrectus ad arces .
Quas tollunt montes excelsa cacumina sumas .
Cernitur hic tumulus qui cadmi dicitur esse
Hermionæq; simul. nanq; hic serpentibus illi
Corpora post tempus longum mutasse feruntur
In senio: postq; patriam thebasq; relinquunt
Hinc illos siud posuerunt numina monstrum
Nanq; duo tumuli concurrunt peste futura
Significat quotiens lætissima damna colonis .
Hæc regio fontem mirandæ concipit undæ
Quem merito ueteres dixerunt nomine sacrum:
Nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum:
Accensasq; faces si quis prope duxerit undam
Extinguit flammam: recipit sed rursus eadem
Admoueat dextra cum extinctâ lampada fonti .
Sed supra tracen: necnon epiros ad austros
Principium terræ doctissima græcia sumit
Ascendens multū. geminoq; sub æquore cincta
Aegæo siculoq; mouent qua flumine uenti
Diuerso: siculū zephyrus tenet: eurus ad altū
Aegæum: sequitur pelopis post insula lata

Consimilis folio platani: quod muris acuta
Aequiparat caudam: cuius iacet isthmus imago
Hellas ad boream sibi met confinia iungens:
Latio at tellus folium seu flexile circum
Cingitur æquoribus zephyrum tryphylidis arua
Excipiunt: per quam descendit flumine pulchro.
Alpheus: qui messeni discinditur undis
Eurota: terris ambo nascuntur ascis.
Hic tamen eleos: & diuidit ille laconas.
Hic mediis habitant late telluris in aruis
Arcades apidanei sub scopulos crymanthi
Qua melas atq; crathis fluuii qua currit iadon
Tenditur atq; uetus: qua longo gurgite ladon:
Hic merulos perhibent albos mirabile dictu:
Hic nasci linum: qui tacto accensus ab igni
Extingui nequitur quem graii nomine uero
Albiflum memorant. ferri nitet ille colore.
Iuxta est argium tellus pariterq; laconum
Ortus argiui uergunt: lacones ad austros.
Æquoribus geminis isthmus pulsatur utrinq;
Hoc ephyren contra est zephyrus: sed uerberat illud
Eurus in imensum quæ mergitur unda profundum
Nomine quam danai dixere sacronida prisco.
Attica sed tellus post isthmon solis ad ortum est.
Hinc orytham boreas rapuisse puellam
Traditur. hic illifos: aquis deuoluitur amnis
Bœt um sequitur ut sinis qua dicitur unda
Esse potestatis diuersæ: nanq; duobus
Fluminibus uertit ueruecum lana colorem:
Hoc fuscet niueas: hoc albat gurgite nigras.
Locridis inde solum sequitur re gionis: & ora
Thessalis & tellus macetum cum mœnibus altis
Sub cuius scopulos tangentes uertice cœlum
Speluncæ ueteris seruant insignia cladis:
Finibus in mediis terrarū nanq; uidentur
Ostrea muricibus siccata latentibus esse:
Diluuium latebras dederat quod piscibus illas.

Concipit & parit hic naturæ munere gemma :
Quam paraniten perhibent pregnantibus ista
Auxilium confert facilis releuamine partus.
Cernitur hinc niueas attolens uertice rupes
Aemus threicius:quem contra tenditur agris
Ad zephyrum regio dodones lata feracis
Ad cuius notias partes sub rupe aracynthi
Aetolæ gentes sunt belli laude potentes
Campi quos medios acheloia persecat unda:
Et mare trina:rium perumpit echinadas intra
Regna cephallenæ prope sunt sapientis ulyxi
Iste galactiten ripis ostendit in altis
Vberibus prodest: nec non infantibus idem:
Et si quis terat hunc: albescit lacte liquefcens
Hunc fluuium iuxta præclaros solis ad ortus
Phocis ad arctos uentos extenditur ingens
Donec contingat calida hostia thermopylarum
Sub iuga parnassi cephallos gurgite magno
Quam mediam dirimit descendens murmure uasto
Qua templum phœbi memorabile delphica sedes.

Nunc magno nobis sunt insulæ ore canendæ:
Quas homines toto dispersas æquore cernunt
Est igitur ponto tellus circumflua prima
Cui nomen gladii: statuas hæc herculis inter
Atyriis colitur continua uocata uerustis.
Continuoq; iacent gymnasia: has baleares
Romani memorant: hinc frangitur æquore bufos
Sardoniam postq; pelago circumflua tellus
Fontibus eliquidis præbet miracula mundo:
Quot sanant ægros: pandunt dānantq; nefando
Periueros furto: quos tacto flumine cæcant.
Postq; non longe cernuntur littora cyrni:
Corsida quam pariter geminato nomine dicunt:
Hanc solam perhibent catochiten gignere terram:
Corporibus lapis hîcceu glut sine rectus adhæret.
Nulla tamen tellus latissima robora siluæ
Sic habili generat: dehinc rupes æolidarum:

Quas septem numero perhibent cognomine plotas
Quippe usam ratibus pelago dant undiq; ualto
Trinacria post hos moles distenditur ampla
Cardinibus ternis: laterum quam terminat actus
Procurrens pachyno longe castrisq; pelori
Externensq; rates lylibæi cautibus alpris
Eminet ad zephyrum lylibæ: pachynusq; sub ortum
Aspicit ausoniam: boreæq; pelorus ad axes:
Qua mare uix superant haud æquum mille periclis
Angustum rapido quod frangit gurgite saxa.
Traditur hic pelagi dirupras uiribus olim
Excepisse fretum terras cogente ruina.
Plurima sunt istic totum memoranda per orbem.
Dianas fons est: camerina gignitur unda:
Quem si quis manibus non castis hauserit unquam:
Lætifico tristis non miscet pocula baccho.
Hac eadem montem mstrandam sustinet ætnam:
Vertice qui summo rigida niue temperat ignem:
Nec superant flammæ frigus nec frigora flammæ.
Hic salis acragas miracula possidet unus
Naturas in quo proprias mutare uiderur
Ignis & unda. salem nanq; illum soluere flammæ:
Unda solet crepitus illis coniuncta mouere.
Hic & haleinus fons est mitissimus undis
Tibia quem extollit cantu saltare putatur
Musicus & ripis lætans excurrere plenis.
Cernitur egregius lapis hic. cui nomen achates:
Hoc dederat fluuius cuius generatur ad undas
Hanc simulachra uides uenis ostendere gemmam.
Aequoris ad siculi: quod uastis funditur undis
Ad noton est pontus libyæ sirtisq; uadosa
Maior: at ulterius si pergas: cerne minorem
Occiduam iuxta quam menix insula fulget:
Et cercina simul libyca statione patentes
Hadria quas penetrat: uenias si parte sinistra
Atq; legas calabrum littus: tunc insula magni
Ostendit sese diomedis nomine dicta:

Quo profugus quondam uictor concesserat ille
 Coniugis incestæ per fraudes ægialia.
 Ionium pergens absyrtidas æquor ad ortus
 Circuit has olim colchi tenuere feroces.
 Lassidum frustra medeæ furta sequuntur.
 Continuo post hæc liburnidas aspicias altas.
 Ad notias partes: hinc sæua ceraunia nautis.
 Insula: ambraciæ contra cernuntur in alto.
 Et corcyra potens: ithaces atq; aspera tellus
 Et quas oblimat riuis acheloius amnis.
 Flumine torrenti præcellam chalcida linquens
 Sed multæ amnis hyperboreæ sub parte uidentur
 Aegylaq; inde cythera: calabria dura colonis.
 Ad radios uergit: sed carpathus: hanc prope certæ
 Pinguis & umbrosis extendens collibus idem:
 Ante ortus solis perhibent quam fulgere sole.
 Gignitur hic alimos: quam si quis mordeat herbam:
 Compescit dānumq; famis rabiemq; diurnam.
 At rhodos ægyptum contra iacet insula diues:
 Suniados contra quōq; summum rupis ad ortus.
 Nubila quam nunquam uetuerunt lumine solis:
 Nam purus caræ potitur telluris abantas:
 Supra sunt selamis: necnon ægyna: sed ortus
 Cernentem cyprum pontus pāphylus ambit.
 Post hæc sunt ternæ citra patareide summa
 Fama chelidonias: celebrat quas nomine terras.
 Nec procul est arados phœnices æquore cincta.
 Aegæi uero diuersis partibus alti.
 Ad fauces arctas multæ sunt insula: abydi
 Confines asiæ: dextra: euorepesq; sinistra.
 Ad boream tamen hæc pertendunt ordine longo
 Europes macris contingit abantias oram:
 Et celsam scyrus peparethus sacraq; lemnos.
 Fertilis atq; thasos: simul imbros post corybantum
 Mœnibus antiquis samothracia cernitur alta.
 Ast asiæ partem: quæ tangunt æquore primam
 Delon circundant: has dicunt: cycladas esse:

Contimbos:parados:ceu stellas aspicias almas
Ioniasq; simul:quas inter caunus & alta
Sunt samnus atq; chius celebrata nomine claro.
Acolica post:& lesbos tenedusq; sequuntur.
Et iunus inde melas helles prorupit in æquor
Panditur hinc pelagus:tumidaq; propontide feruet
Ad boream:saxisq; uiget proconesus in illa:
Est etiam leuis cuxini partibus una
Quam leucen perhibent:aduersa borysthenis annis:
Pascit aues quoniam multas candore niuali.
Hic animas perhibent heroum laude potentes
Degere securas uirtutis munere pulchro.
Gimmerium recta:sed si quis bosporon ibit.
Cernitur hinc dextra:uasta maotidis unda:
Insula mole grauis trans alopecea lata
Post quam phenagoren:hermonassamq; nepotes
Egregie quondam coluerunt gentis ionum
Insula hæ celebres pelagi sunt nomine claro.
Ast alias refluum circundat tethyos æquor:
Quarum demonstrum positum regionis ad oras:
Æthiopes habitant erytheam pectore iusti
Atlantem iuxta longæui finibus olim
Venit hyperboreius quæ gens post facta perempti
Geryonis:domuit quem uirtus herculis ingens.
Sed summam contra sacrum cognomine dicunt
Quam caput europæ:sunt stanni pondere plenæ
Hesperides:populus teuuit quas fortis hiberi
Ast aliæ oceani iuxta boreetidas archas
Sunt geminæ rheniq; britanides hostia cernunt.
Hic etenim lasso perumpit tethya cursu.
Has tamen haud habeat spacio superare per orbem
Insula perfulget nigro splendore gagates:
Hic lapis ardescens austri perfusus aquarum
Ast oleo perdens flammis:mirabile uisu.
Attritus rapit hic teneras ceu succina frondes.
Nec spacio distant nesidum littora longe
In quibus uxores amnicum bacchica sacra

UPP

Concelebrant: hereda foliis tecta; corymbis.
Oceanus tranans hic nauibus æquor apertum
Ad thulen uenies: quæ nocte dieq; relucet
Titanis radiis: cum curru scandit ad axes
Sigtiferi boreas succedens lampade partes
Ad nauem pelago flectenti aquilonis ab oris
Ad solem calido referentem lumen ab ortu
Aurea spectetur tibi pinguis insula glebis.
Hinc trepidos proram conuertens nauis ad austros
Taprobanem ueniet: generat quæ magna elephantas.
Per fines asiæ: iacet hæc sub sydere cancri
Littoribus cuius saliant densissima cete:
Quæ pascit uastum mare rubrum montibus aqua
Tenditur horribilis: quorum per terga per armos
Spina ferens cladem: fatumq; sub ore feroci:
Quippe solent pariter nauem sorbere uirosq;
Nam mala tam pelagus q̄ terra merentibus offert.
Vterius pergas si post carmanicla summam
Ogyris occurrat, qua dicitur esse sepulchrum
Regis erythrai: dederat qui nomine ponto:
Perlicus inde sinus penetratur. & icaron offert
Insula: quæ fertur nimium placare dianam.
Tot sunt ingentes quas cingit terhyos unda
Insula: ast aliæ diuersis partibus orbis.
Dispersæ plures: fama latuere minores
Auris difficiles nautis uel portibus aptæ
Quarum non facile est mihi promere nomina uersu.

St asiæ fines amborum linea monstrat.
Et formam contra positarum imagine conij.
Paulatim trahitur tamen hæc orientis ad oras

Oceanus statuas bacchi qua tangere fertur
Finibus indorum postremis gurgite torrens
Qua ganges liquido nysseos irrigat agros
Non tantum & spacio similis telluris apertæ
Scilicet ambabus penetralibus unus in illis
Funditur oceani sinus: & disternat ambas.

Ast asiae gremio triplex mare confugit undis
Hircanum pariter persum simul atq; sabacum
Hæc noton: ad boreos hyrcanum uergit ad axes:
Gurgitis euxini uicinum multa uirorum
Milia: quod circum degunt per littora ponti.
Amborum medius campis discernitur isthmus.
Ast asiam qui mons excelsus diuidit omnem
Incipit a mediis terræ pamphylidis oris
Et longis sese spaciis producit ad indos:
Nunc obliqua means: nunc recto limite currens
Vertice: quem toruo perhibent cognomine taurum.
Cornua nam summus scopulis imitatur acutis:
Multifidusq; suos huc colles spargit & illuc.
Ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes
In partes curi zephyri boreæq; uel austru.
Quis memorare queat fluuiorum nomina cuncta?
Non tamen est unum montis cognomen ubiq;
Sed uarii flexus uariantur nomine multo.
Singula sed propriis sunt nomina nota colonis.
Nunc igitur gentes illum populosq; tenentis
Qui celebres memorem: sed scælix numen adesto
Mæota primi tangunt mæotidis undas
Sauromataq; truces gens aspera martis in armis
Sanguis amazonidum fortis: quos protulit olim.
Sauromatis mixta quæ thermodoonte relicto
Ingentes genuere uiros: belloq; potentes
Innumeras habitant qui siluas gurgite uasto:
Inter quas tanais mæotidis intima pulsat
Europen fluuiio dirimens asiamq; reflexo:
Europen zephyro: asiam sub partibus orrus
Caucasi exit cuius fons montibus altis
Murmure cum uasto scythiæ per plana refusus:
Nunc tamen imenso torrentem flumine uertit
In glaciem boreas horrendo flamine secuus:
Heu miseros homines: habitant qui sinibus illis
Aere damnati tristi: nimioq; rigore:
Quo percunt pecudes pariter populiq; uirorum

Ni prope relinquant sua rura furentibus curis
 Hi canan habitant fluuium prope sauromatarum
 Cui sunt uicini sindi quoq; cimmerici
 Post hos cercetii iuxta quos axenus altis
 Fluctuat aequoribus: necnon oretaq; feroces
 Et qui troianæ post proelia gentis achæi
 Alcaipi regis: uictricia signa sequentes
 Dispulsi uentis istas uenere sub oras.
 Post hos eniochi. genuit quos gracia tellus
 Et zygii iuxta uiuunt regione sub una
 Intima sed ponti post fines tyndaridarum
 Aegypto missi colchi tenuere coloni:
 Caucasii montis prope collem & caspia ponti
 Littora: qua celeres descendunt phalides undæ
 Circæosq; secant campos: atq; aquora ponti
 Nascitur armenii fluuius: qui uertice montis:
 Ad cuius partes boreas & solis ad ortus
 Euxinum dirimens: & caspia littora late:
 Diffusos spacium per longum panditur isthmus:
 Quem xuita terras habitant orientis iberes
 Pyrrhenæ quondam: celsi qui monte relicto
 Huc aduenerunt hyrcanis bella frequentes.
 Hic camaritarum gens est carissima baccho:
 Fluctibus hanc propter perfraxit caspius ætus.
 Undiq; quem tereti concludit margine tellus.
 Sed mare non ualeat tribus illud mensibus ulla
 Scilicet imensum nauis transire profundo.
 Non tamen exacuit pars una sub axibus æquor
 Quæ tractum refugæ miscetur tethyos undæ.
 Multa quidem generat uiuis miracula rerum.
 Sed tamen egregio cristalli pondere gemmam
 Atq; malos lemures quod pellit munus iaspi
 Nocturni manes fugitant: quem membra tuentem.
 Hoc igitur pelagus: quæ gentes undiq; cingunt
 Incipiens numerum primis aquilonis ab oris
 Quæ uergunt zephyro: quas caspia littora claudunt.
 Primi sunt scythiæ populi saturnia iuxta

Aequora uiuentes. hyrcaniciq; hostia ponti
Quos supra gryphes ditissima rura smaragdo :
Qualem non alius terrarum possidet orbis :
Atq; aurum sibi met defendunt pondere puro
Omnia: sed duri superans audacia lucri :
Aduersus uolucres heu commouet arma uirorum :
Prælia nam faciunt armaspi gryphibus hostes
Hic & cristalli perlucet maxima moles .
Hinc unnus sequitur. post fortis caspia proles.
Hinc sunt alban bellaces marte feroci :
Vnde canes nati superant genus omne ferarum :
Magnus alexander missum sibi uiderat inde
Victorem barriq; canem. rabidiq; leonis .
Post hos cadusii durissima rura colentes :
Et prope sunt mardii: sequiturq; hyrcania' plebes .
Hinc apyri: per quos mardus deuoluitur amnis
Dercebius bibit hunc præter bactrusq; fluentem
Per quos hyrcanum currens descendit in æquor
Sed bactri mediis habitant telluris in aruis :
Parnassum late prope montem rura tenentes.
Dercebi uero sub caspia littora uergunt.
Post hos massagetæ: trans flumen araxis ad ortum
Hospitibus sacri cunctis belloq; feroces
Non bacchi donum: cereris nec munera norunt :
Sed lac commixtum potant cum sanguine equino
Hos iuxta borcam uergit chorasmia proles
Sugdias hanc sequitur rapidus quam diuidit oxus
Emodum montem: qui linquens caspia rumpit.
Inde sacæ nimium certis gens mira sagittis
Flumen iaxartem iuxta: quibus arua coluntur :
Et tochari phruniq; & plurima milia ferum
Illis nulla bouum: pecoris nec pascua curæ:
Vestibus utuntur: texunt quas floribus ipsi
Quos tenuat lectos deserti finibus ipsi .
Ast alia scythiæ gens est externa per arua
Quos prope sunt tristes uentis & frigore terræ
Nanq; niues semper pulsant has grandine mixtæ :

Caspus his populus lustratur pontus & oris.
Aspice post colchos nunc: & post phasidis undas
O casum uersus populos in littore ponti
Euxini: damus hos usq; ad chalcedonis ora
Bosporus angustat scopulis qua trachius urgens.
Byzeres primi quos iuxta terra uechirum.
Macrones post hos pariter: phyliresq; sequuntur.
Mossyniq; domos praebent quis: lignea tecta
Turribus arboreis habitantes unde uocantur.
Hinc pecorum est diues nimirum gens tibarenum
Hanc prope sunt chalybes durissima rura colentes
Quos labor exercet saeuus ferriq; metalla.
Vicinos istis campos terramq; parentem
Assyrii complent populi: qua gurgite uasto
Inter amazonidas thermodon martius annis
Armenium linquens montem descendit in aquor.
Huc asiae quondam deuenit alumna sinope
Ex qua cognomen ceperunt moenia clara.
Illius fluuii rigidas prope frigore ripas
Inuenies lapidem cristalli pondere puro
Confimilemq; gelu: nec non splendore nitenti
Gemma micans illic perlucet iaspidis albae
Lis continuo liquidis percurrit in aquor.
Post halys est fluuius boreae qui currit in ortus:
Atq; carambidis irumpit prope littora pontum:
Armoniis primas qui montibus accipit undas.
Paphagones post hos: mariandyniq; sequuntur
Bithyniq; uiri pinguiissima rura colentes:
Qua rhebas pulcher gratissima flumina uoluit
Rhebas qui rapidi decurrit ad hostia ponti.
Nam prius exposita scythiae sunt semina gentis.
Nunc asiae regio contingens littora nobis
Dicatur: partes calidas decurrit ad austri
Atq; helespontum transit syriaeque recessus
Poscit & arabiam: qua florent ubere terrae.
Sunt chalcedonii primi post hostia ponti
Moenia byzantis qui cernunt optima contra

Romanisq; pie regnis dominantia mundo.
Bebrycii post hos: & mysia montibus alta:
Qua cius egregia decurrens murmurat unda:
Qua nymphas comitem perhibent rapuisse potentis
Alcidae puerum tristissima fata gementis.
Hinc hellepontum pertenditur angulus ingens
Qua breuior phrygiae pars est: nam latior intus
Sangarii ripis fluuii uicina rapacis:
Tenditur haec potius titanis pinguis ad ortus:
Altera ad occasus altae sub montibus ida
Altera quae cecidit praeclearo nomine terra:
Ad xanthi liquidas necnon simeontis ad undas:
Post haec eoliae tellus praetenditur ora
Fluctibus aegaei primis quae tunditur alti.
Inde tenet terras pelagus prope sanguis ionum:
Per quas maender pinguis descendit in aequor
Inter miletum currens: latamq; prienem.
Ad latus istorum boreum sunt moenia clara
Vrbs ephesus: claudit quam grato litore pontus:
Post has meoniae tellus: quae uergit ad ortus:
Et tmoli colles: fluuius quibus aurifer exit
Pactolus: cuius prope ripa tempore uerno
Si sedeat: dulci capiaris pectora cantu
Cygnorum: pascunt quos herbae flumine circum:
Nam florent asiae per campos plurima prata:
Sed magis ad fluuium maendri gurgite miti:
Quem iuxta uolvens se: murmurat unda caystri:
Post hos sunt lycii: quos xanthus diuidit amnis:
Ad mare uergentes qui tauri cornua cernunt:
Vsq; ad pamphylis perhibent quem nomine cragum.
Illic aspicias aspendum: moenia cuius
Eurimedon amnis radit uicina profundo.
Continuoq; iacent aliae pamphylidis urbes:
Corycus parceq; calens: & celsa phaelis.
Hos supra mediis habitant telluris in aruis.
Ad partes ortus: gens dura lycaonis armis.
Post hos pisidum pinguiissima rura coluntur

Termessus: lybre necnon clarissima sege
Gentis amiclax pulcherrima moenia quondam
Hinc sinus est longus cilicum: qui uergit ad ortus
Euxini penetrans uicinas æquoris oras.
Hunc aliæ perhibent angustis partibus esse:
Cui tamen immenso fluuii se gurgite miscent
Per longum pyramus spacium pynarusq; uoluti
Flexilis & cydnus dirimit q̄ flumine tarson:
Hinc aliæ cilicum sunt celsis moenibus urbes
Lyrnessus malosq; simul uicina profundo
Atq; soli medio terrarum sine locati
Cômagena dehinc regio: syriæq; sequuntur
Urbes dispositæ per longi littora flexus.
Nam casii montis: qua prominet ora per æquor
Vergit in occasus diffusis tractibus unda.
Nunc aliquas aliæ partes tibi carmine pandam
Quadrati lateris qua clauditur undiq; forma
Et spacii campos longis protendit in ortum
Scis etenim memorasse tibi: q; collibus altis:
Per totam mediis mons ingens tenditur acta:
Quot fines aliæ nigros producit ad indos
Hoc esto laterum boreum tibi: nilus ad oras
Hesperies finit: sed tethys solis ab ortu
Indica concludit: rubrum mare terminat austrum.
Alpice nunc igitur dum finem uersibus ortus
Peruenso retegens tibi ueris omnia rebus.
Incipiens syriæ terris: qua parter reliqui
Quæ pelagus supra sub solem uergit ad austross
Vrbibus & multis habitatur nomine prisco.
Quæ caua uulgatur: mediam quia collibus altis
Ast humilem libanus claudit protentus in ortum.
Occasumq; petens casius. multisq; uirosum
Incolitur populis locupletibus alma diremptis.
Nanq; alii mediis habitant telluris in aruis:
Hosq; syros proprie perhibent: sed littora iuxta
Phœnices uiuunt ueteri cognomine dicti:
Quos misit quondam mare rubrū laudibus auctos

Chaldeo nimium decoratam sanguine gentem :
Archaniſq; dei celebratam legibus unam :
Quod pelagus primi tentantes nauibus altis
Diſiunctas gentes docuerunt iungere mercem
Et primi ſtellis numeros nomenq; dedere:
Atq; oculis mirum uoces ſentire figuris.
Hi muros iopes: gazam quoq; elaida complent.
Antiquamq; tyrum: beryti & mœnia grata:
Vicinaq; mari byblim: ſydonaq; pulchram
Quam iuxta liquido boſtrenus gurgite currit :
Et pinguem tripolim: necnon arthofida ſacram
Laodicem pariter. poſitam prope littus amœnũ
Et poſidi turres: & daphnes optima tempe
Terrarum mediis apamea mœnia clara
Ad cuius partes coas orontes .
Antiochi medius dirimit qui gurgite regna:
Hæc omnis pinguis tellus eſt ubere lata:
Arboribus pariter. pecoriq; & cõmoda uiti:
Ad cuius fines ueniens: quos terminat auſter:
Arrabii cernes extremi littora ponti .
Qui ſyriam medius diſterminat arrabiamq;
Et tangit uergens orientem uerſus elanos .
Diues arabs poſt quos latiffima poſſidet arua
Quæ protenta diu cinguntur ab æquore perſo
Arrabioq; ferit zephyrus quod flamine ſauro
Perſica nam flatus æoi littora turbant
Ora: ſed hæc auctro tendit ſubiecta per ortus
Fluctibus oceani pulſatur & undiq; rubri .
Hanc quoq; deſcribam tenui ratione recẽſens :
Paſcere nam populos foeliccs diuite terra
Floribus & uariis miracula prabet odoris .
Nanq; thyo ſmyrnaq; uiget cum thuris odore
Et caſia. necnon & cannae dulcis odore
Cinnama præterea iocundæ naribus auræ
Fertilis hæc generat tellus. auriq; metalla
Veſtibus auratis quare gens utitur illa .
His pueros ſeruans molochites ſplendet arenis

Andromadaſq; lapis cōpeſcens pectoris iras.
Sed libani montis ſunt poſt decliua primi
Fœlices opibus nabaræi nomine dicti.
Chablaſii poſt hos atq; ageres. inde propinquant
Chatramis atq; ſacæ: contra ſunt perfidis aquor
Minæiq; maris prope rubri littora uiuunt
Atq; ſabæ poſt hos: nec non habitant ceterabeni
Arabiaꝝ populi celebres hi nomine claro.
Sunt tamen & plures alii: nam maxima tellus:
Trans iſtam zephyri ſub partes degit erembum
Speluncis genus inſœlix & rebus egenis
Qui ſolis radiis nigreſcunt corpus aduſti
Diſperſiq; dolent luſtrantes more ſerarum
Non arabis ſimiles opulentiſſe ſcilicet æqua
Omnibus eſſe poteſt nunq̄ fortuna bonorum.
Poſt libani montis populi ſunt ſolis ad ortus
Alterius ſyriæ. quæ tendit ad uſq; ſinopen
Cappadoces mediis habitant in tuiibus huius
Terminus aſſyrios. ſed claudit ponticus ille
Thermodon: pelagi qua pulſat gurgite fluctus:
Cuius ab eoo decurrit limite ualſis
Viribus euphrates deſcendens montibus aſpris
Armeniaꝝ longuſq; noton pertendit & inde
Ad ſolem flexus babiloniſ diuidit urbem:
Littora deinde ruens prumpit perfidis undæ
Extrema fluuii ſub parte terredona radens
Huius ad auroram ripis deuoluitur altis
Tigris. aqua ſuperant quem flumina nulla rapaci
Sed tantum ſuperat: quantum uix ſeptimus ortus
Conficiat pedibus ſpaciū properantibus ire.
Atq; lacu mediis thonſtes intrat & exit
Nec uiolatur aqua: quâuis penetrabilis illa
Ocior atq; uadis emergens cedit amariſ:
Hoc tamē omne ſolū fluuius quod cingit uterq;
Indigne populi pro re dixere medânem:
Quod medias amnes has terras flumine cingunt
Agricolis pariter paſtoribus atq; ſeracem

Vbere nam lato florenti semina cuncta
Herbarumq; thoris: & gramina lata uirescunt:
Ut uariis rami complentur fructibus alti:
Gens quoq; præfulget claris in laudibus illa:
Nam peperit multos celsa uirtute potentes
Atq; adeo similes: licet ut mortalibus esse
Armenii iuxta quam sunt aquilonis ad axes
Cominus & fortes: quos sentit mars matieni
Quos prope concludunt euphraten collibus altis
Montes diuitiis pariter belloq; potentes:
Ad partes austri babylon: quam mœnibus olim
Mirandis posuit firmisq; semiramis urbem
Cuius in arte domū splendentē fecerat auro:
Quam simul argentum uarie decorauit eburq;
Hoc quoq; pingue solū palmarū diuice silua:
Quod fert berylli munus præciosius auro
Berylli lapidem liquidum: glauciq; coloris:
Per loca quæ tendunt asiana ad mœnia petra:
At supra babylona uidet & flamina uasta
Cissos messabiasq; chalonitasq; feroces.
Armenios montes si linquens ibis ad ortus
Medica noscetur tibi tellus: cuius ad axes
Geri sunt mardisq; uiri simul atrapateni
Ad noton inde habitant medorum rura tenētes.
Medea hinc fugiens dederat cognomina terræ
Hinc medi uarios usus nouere ueneni:
Quorū per multas spaciū diffunditur oras.
Hæc generat narcissiten oriente sub ipso
Qui lapis est fuscus: cōplent hanc undiq; silua
Inter quas homines pecuaria ditia pascunt.
Caspiadas tangunt portas: qui solis ab ortu
Ruptibus hæc celsis asia sunt claustra potentis.
Qua uia sub boream duplex: se scindit: & austrum:
Hæc regio persas hyrcanos ducit: at illa:
Sub colles imos habitant: post caspia claustra
Martia gens parthi: telis arcuq; potentes:
Viucere qui spoliis gaudent: raptuq; nefando:

Quæ propter bellis homines uexantur in orbe :
Atq; optata perit multo pax sanguine mundi.
Post hos est persis circumdata montibus altis
Assiduis florens regnis: & diuite censu
Ex quo perdomuit sydorum incenia sardis
Cingitur excellis hæc undiq; collibus omnis
Ad uergens austros post caspia claustra petensq;
Quod proprio pelagus celebrat cognomine latum
Atq; tripartitis habitatur finibus illa.
Nanq; colunt alii rigida sub partibus arcti
Terras quas medi nemorosis montibus umbrant :
Ast alii mediæ utuunt regionis in aruis
Littora postremi tangunt australia persæ
Prima parte sabæ: mediisq; pasargada: post hunc
Tasorum telis habitat gens fortis & arcu.
Quinq; tenent populi diuisos perfidis agros:
Annibus hæc multis recreatur & ubere pingui
Hinc choros inmensus profunditur. inde choaspes
Fonte cadens indo: qui stringit gurgite fusa
In cuius ripis præclarus fulget achates
Pondere consimilis uoluit quos unda cylindris
Fertilis hæc tellus fecundis pascitur auris
Nam uentis semper florescunt rura secundis:
Hæc eadem gemmis nimium decoratur honestis
Quarum quis uarias uires: quis nomina dicat?
Te colythum memorem iusto cognomine dictum
Qui lapides rhenum tritus potusq; resoluit :
Miritenenq; bonum nardi cum reddat odorem
Hic est actites sonitum cui spiritus addit
Archanum crepitans prægnantibus utilis esse.
Necnon pyrites: digito qui strictus adurit
Gemmaq; quæ radios emittit candida solis
Atq; selenites lunaris imagine lucis:
Quod decus & minuit proprii splendoris & auget.
Respice nunc reliquas alia sub finibus oras.
Perfidis ad pontum carmani solis ab ortu
Littora pars habitant: mediæ pars limina terræ:

Gedroni post hos tendunt orientis ad ignem
 Oceanum iuxta radiis prioribus usq;
 Est scythiæ tellus australis flumen ad indum:
 Qui ponto rapidus rubro contrarius exit.
 Gurgite nam celeri rectus decurrit ad austrum:
 Caucasus oriens primum de montibus altis.
 Diuidua cuius patalana cingitur unda
 Separat innumeras & uasto gurgite gentes:
 Ad partes rapidi qua uergunt lumina solis
 Oritas aribalq; simul liniq; arachotas
 Vtentes leuis:& satraidæ simul omnes
 Pampanii montis sub celsa rupe arienos
 Nomine communis: qui terras ubere nullo
 Florentes habitant: squalent nam sentibus aspris
 Coralii lapidem: qui rubrum littore carpuut.
 Saphiriiq; decus nigri: flauiiq; coloris
 Saxorum cadunt uenis ac merce beati
 In quorum terras hinc tethyos aquora claudunt
 Quas primo titan ascendens lumine cernit
 Vnde color populis niger est flagrantibus ortus
 Atq; gerunt similis hyacintho fronte capillos.
 Effodiunt alii terras: auriq; metallum.
 Ast alii texunt tenuissima tegmina lini.
 Vel dentes stringunt elephantis ab ore reuulsos:
 Scrutantur ripis alii torrentibus imbri:
 Berylli gemmas glauci: nitidumq; adamanta:
 Atq; aura uiridi legitur: quæ splendet iaspis:
 Coraliq; decus liquidi: gratiq; topazi
 Purpureoq; amethyos inest suffusa colore.
 Diuitias magnas sic tellus illa ministrat:
 Assiduis rigant hanc totam fontibus amnes
 Arboribusq; uiget uariis milioq; sequenti:
 Et precio rubræ perfloret arundinis illa.
 Hinc alii superant procero corpore tantum
 Infiliant equitum faciles ut more elephantis:
 Ast alii uiuunt sapienti pectore nudi
 Luminibusq; uident rectis mirabile solem

Et radios oculis & sacra mente retractant
Signaq; concipiunt arcana luce futuri:
Pitacus hic uiridi decoratus torq;e rubenti
Nascitur: humanæ simulat qui uerba lingua:
Nunc age te fluuios montes formamq; docebo:
Ipius terræ populos gentesq; beatas
Marginibus ternis tellus hæc clauditur omnis
Obliquatq; latus per cunctas linea partes.
Helperios fines immanis terminat indus:
Ad notios pelagus concludit gurgite rubrum:
Sed gentes ortus & caucasus excipit arcum.
Hanc homines habitant multi ditescq; colendam
Nominibus uariis discreti: & finibus amplis:
Dardanii ripas contingunt fluminis indi
Hic ubi præcipitem scopuli fundunt acesinem
Huncq; capax classis uenientem uoluit hydaspes
Tertius hos sequitur splendenti gurgite cophes.
Toxilus inter quos habitat cum gente fabarum.
Hinc scodri post hos sunt: peucaneiq; feroces.
Gangaridæq; truces: auri qua pondus onustum
Deuoluens: hypanisq; trahit: rapidusq; megarus
Quos capit emodo missos gangetica monte
Tellus porrigitur quæ ad terræ colidis austros
Oceani tangens pelagus sub collibus altis
Quos uolucres metuunt celeri contingere penna
Vnde locis graii posuerunt nomen aornin
Hic uia quæ celebrat nomen dionysia bacchi
Cui statuas dederat uictoria finibus illis
Hic tylos est superans uastæ miracula terræ
Insula: nanq; uiret cunctis in partibus anni
Nec foliis nudat ramos autûnus in illa.
Assidueq; tenet flores genus arboris omne.
Hic adamas fulget lymphantia pectora sanans.
Et prohibens miseris occulti damna ueneni:
Quem minime ualeat ferram superare nec ignis:
Frangitur hircino maceratus sanguine tantum:
Sed tepido: fractis multis in eudibus ante:

Ad metum retrahit defendens robore miro
Hic lignis lucem simulat splendore lucernæ
Hinc meruit nomen præclaro nomine dignum
Tot sunt per terras uulgata nomine gentes
Nam reliquas quæ mens ualeat mortalis in orbem
Disperfas: numerare tibi sine numine magno?
Quod bene disposuit terras: ponticq; profundum:
Syderibus uariis decorans caelestia templa:
Et multis recreans: uariisq; coloribus arua
Munera per populos tribuens diuersa uirorum.
Sed uos terrarum tractus gaudete per æuum:
Et quæcunq; mari circumdatur insula uasto:
Oceanusq; simul: necnon penetrabilis unda:
Quam gremio tellus sinuoso suscipit alma:
Et fluuii: montesq; lacus: quos continet orbis:
Nam pelagi partes percipi carmine uastas:
Et terra pariter regiones finibus amplis:
Omnipotens pro quo genitor mihi præmia donet.

FINIS

**Impressum Venetiis Impensis Magistri Michaelis Manzolini de Parma . Anno Domini . MCCCCLXXXI .
Die . xv . Mensis Decembris .**

